

TÁRSASÁGI HÍREK

HERBERT SEIDLER
1905–1983

Dr. Herbert Seidler, a bécsi egyetem Germanisztikai Intézetének nyugalmazott professzora 1983. június 4-én hetvennyolc éves korában elhunyt. Halálával az osztrák germanisztikának a két világháború közötti időben pályára lépett és ennek a nehéz, ellentmondásos kornak utolsó képviselője távozott, aki 1945, majd 1955 után is újra képes volt helyesen tájékozódni hazája megváltozott körülményei között. Nyugalomba vonulása előtti tíz évében az osztrák főváros germanisztikáját irányította, ahol az útkeresés időszaka után újra határozott profilt adott szakterületének, nevelte a fiatal és ma már vezető osztrák germanistákat és nyitott a külföld felé, nyugatra és keletre egyaránt. Szűkebb hazájának irodalmán túl, amelynek avatott kutatója volt, főként kézikönyv rangjára emelt stilisztikai kutatásaival (*Allgemeine Stilistik*) és irodalomelméleti vizsgálódásaival (*Die Dichtung. Wesen. Form. Dasein*) tette ismertté nevét. Utolsó nagy munkája az osztrák reformkorszaknak Goethehez való viszonyát elemzi nagy hozzáértéssel, biztos anyagkezeléssel és átfogó európai összehasonlításban.

Tudósi hitvallását könyvei mellett elsősorban Sprachkunst címen az Osztrák Tudományos Akadémia megbízásából alapított folyóiratában fejtette ki. A költészet Seidler számára – amint ezt szimbolikusan a folyóirat-cím is kifejezi – a nyelv művészetét jelentette, de nem öncélúan, hanem az emberi értékeket megőrző tradíciók ápolásának jegyében.

Az osztrák irodalom összevetése a volt Monarchián belüli más nyelvű irodalmakkal, különösen a magyarral az évek során egyre nagyobb teret kapott kutatásain belül. Ennek köszönhetően vállalt kezdeményező szerepet abban, hogy a két ország Tudományos Akadémiái Irodalomtudományi Vegyesbizottságot hozzanak létre, indítsanak kiadványsorozatot közös irodalmi és szellemi hagyományaik felkutatására és megalapítására.

Elévülhetetlen érdemei közé tartozik az is, hogy több mint tíz éve Finnugor Intézet működik a bécsi egyetemen, ahol a magyar nyelv tanítására és a magyar irodalom kutatására, előadására ezzel új fórum nyílt. Rajtunk múlik, hogy ez a bécsi egyetem és az osztrák kulturális kormányzat által vállalt és fenntartott keret milyen tartalommal telítődik és milyen eredményességgel működik. Az egyszer megteremtett lehetőség mindenesetre joggal emlékeztet mindig is arra a férfira, akinek mindezt jelentős mértékben köszönhetjük.

MÁDL ANTAL